

Derde symposium Location Based Services & Telecartography

Van 28 t/m 30 november 2005 werd voor de derde keer door Georg Gartner en zijn medewerkers aan de TU Wenen het symposium LBS & Telecartography georganiseerd. Het is Gartner wederom gelukt om in een zeer ontspannen sfeer het brede onderzoeksveld en alle mogelijke toepassingen de revue te laten passeren. Met meer dan honderdveertig deelnemers en meer dan vijftig voordrachten was het programma – en de zaal – gedurende de drie dagen zeer goed gevuld.

*Edward Verbree,
TU Delft*

Location-Based Services (LBS) is één van de gebieden waar Europa en zeker Japan qua ontwikkeling en aanbod vóór liggen op de Verenigde Staten. Dat komt met name door de veel verder ontwikkelde infrastructuur voor mobiele communicatie: de Verenigde Staten staan pas op de dertigste plaats van mobiel telefoongebruik! Daarnaast wordt deze koppositie van Europa en Japan versterkt doordat er een veel diepere verankering van de betekenis van kartografie als communicatiemiddel is dan in de Verenigde Staten, door de snelle ontwikkeling van mobiele apparaten zoals telefoons en zakcomputers en door het niet louter commerciële belang van locatiebewuste diensten.

Fraser Taylor (Carleton University, Canada) benadrukte in zijn zeer relevante openingslezing dat in een multidisciplinaire tak van onderzoek als LBS het begrip van het gebruik én van de gebruiker van LBS van het grootste belang zijn voor de verbetering van het ontwerp en de toepassing van dit soort nieuwe technieken. Zo moet ook binnen LBS een 'cognitieve overload' worden voorkomen door een duidelijke afweging te maken tussen de weergave van de werkelijkheid (foto-realisme) enerzijds en een meer abstracte kartografische presentatie anderzijds.

Opvallend was de presentatie van Jonathan Raper (City University, VK) ten aan-

zien van de definitie van LBS. Volgens hem kun je alleen over LBS spreken in het geval van 'fully location/orientation aware services'. De meeste autonavigatiesystemen vallen buiten dit begrip, zeker als ze de benodigde informatie niet dynamisch van een server betrekken. Markus Uhrlirz van Nokia benadrukte dit nogmaals: bij LBS is de meeste informatie slechts bruikbaar binnen een tijdsbestek van één minuut of zoals Bin Jiang (Universiteit Gävle, Zweden) dit noemde: Just In Time Mapping (JITM). In lijn met de voordracht van Taylor legde Tiina Sarjakoski (FGI, Finland) vanuit de ervaringen van het GiMoDig-project de nadruk op 'knowledge-based map adaptation' oftewel hoe vanuit één centrale database de juiste kaart te generen voor verschillende typen gebruikers die zich allemaal in een andere situatie en op een andere locatie bevinden. Tumasch Reichenbacher (TU München) sloot daarop aan met zijn voordracht over de relevantie in mobiele kaarten.

Een ander (belangrijk) aspect van LBS is de plaatsbepaling. Daar waar ondergetekende nog inging op het gebruik van GPS bij het onderzoek naar verplaatsingsgedrag (wie is waar en wat doe je daar?), zijn de locatiegegevens van het mobiele netwerkverkeer ook zeer toepasbaar. Carlo Ratti (MIT, VS) liet schitterende voorbeelden zien van het 'mobile landscape' van een ontwakend Graz: 's ochtend een verplaatsing naar het centrum, aan het eind van de middag weer naar de slaapsteden. Idem dito voor Rein Ahas (Universiteit Tartu, Estland) die met de 'roaming data' over een periode van meer dan jaar onder andere de spreiding van het toerisme in Estland kon vastleggen: veel Russen tijdens de jaarwisseling in Tallinn. Köbben (ITC) vertelde over de WLAN-proef op de campus van de TU Enschede gedurende de SVG Open 2005. In het programmablok 'Visualisatie en 3D' viel de schitterende voordracht van Jürgen Döllner (HPI Potsdam) op door een interface gebaseerd op schetsmatige aanwijzingen op het beeldscherm. De paper van William Cartwright (RMIT, Australië), gepresenteerd door een promovendus, bewees het gelijk van Taylor: ook in een 3D-presentatie kan, en moet, gebruik worden gemaakt van abstractie.

En dan heb ik slechts een aantal papers aangestipt. Zonde, want de andere presentaties zijn voor het grootste deel zeer relevant. Hoewel de proceedings – zoals het hoort – vooraf als boekwerk aan de deelnemers zijn uitgedeeld, zijn deze helaas niet on line beschikbaar. Het is dus wachten op het boek dat naar aanleiding van dit symposium op niet al te lange termijn bij Springer zal verschijnen.

Het volgende symposium zal waarschijnlijk in de winter van 2007 georganiseerd worden. En het is zeker een aanrader! ■

Meer informatie: cartography.tuwien.ac.at/symposium2005/